

PROGRAMIRODA

H-1112 BUDAPEST, Budaörsi út 45.
Telefon: (36 1) 309-2627
www.gyerekesely.hu

**Az MTA GYEP Iroda javaslata
az MTA Titkárság Kutatóintézeti Főosztályának
a kormányzati munkát támogató kutatási projektről**

Javasolt projektcím:

A gyermekszegénység csökkentésének politikái: országos és lokális beavatkozások összefüggései, sikerei és kudarcai

A javasolt téma leírása:

Az MTA Gyerekszegénység Elleni Programiroda feladatai (2007 óta) a „Legyen Jobb a Gyermeknek” Nemzeti Stratégiához kapcsolódnak. A Programiroda célja a Nemzeti Stratégia megvalósításának elősegítése három fő eszközzel, alap kutatásokkal; a stratégia – a Szécsényi modellkísérlet mellett 12 kistérségben elinduló – lokális alkalmazásával; valamint az alkalmazásra épülő akciókutatással. Az alább javasolt projekt a kétféle (alap-és akció) kutatás elemeit ötvözi.

A gyermekszegénység elleni stratégia megvalósításának eddigi tapasztalatai vegyesek. Kutatási projektünk központi kérdése az, hogy milyen feltételek mellett, milyen módszerekkel és eszközökkel lehetnek az eddiginél sikeresebbek a gyerekek és családjaik szegénységét, szegénységük újratermelődését változtatni kívánó erőfeszítések. A projekt témái a Nemzeti Stratégia néhány kiemelt beavatkozási területéhez (gyermeket érintő szolgáltatások; iskolai pályafutás; lakáshelyzet ill. szegregátumok) kapcsolódnak. Minden esetben hangsúlyos az a kérdés, hogy mi a szerepe, melyek a lehetőségei az adott probléma megoldásában egyfelől a központi államnak, illetve az országos fejlesztéseknek, másfelől a helyi közösségeknek, a lokális programoknak.

Projektvezető

Ferge Zsuzsa (MTA TK GYEP Iroda), ill. helyettese,
Darvas Ágnes (MTA TK GYEP Iroda)

Tervezett témák és témavezetők a projekten belül

A projektet alkotó alább felsorolt témák kettős vezetését az elméleti és alkalmazott (akció) kutatás szoros összekapcsolódása indokolja. Egyszerre van szükség a kutatói-módszertani tudásra, és az adott tevékenység alkalmazása során működő szakmai és gyakorlati tudásra. Valamennyi említett kutató az MTA GYEP Iroda munkatársa.

1. téma: Személyes szolgáltatások szerepe a gyerekszegénység leküzdésében. A kutatás vizsgálja a Biztos Kezdet szemléletet alkalmazó fejlesztéseket, az egészség-védelem egyes kérdéseit, valamint a családokkal végzett szociális munkát. A kutatás része a szolgáltatási program hosszú távú fenntarthatóságának vizsgálata ill. előkészítése a szülők foglalkoztatásának javításával, a szociális gazdaság (szövetkezet) lehetőségeinek kihasználásával.

Témavezetők: Darvas Ágnes - Szomor Éva

2. téma: Iskolai pályafutási fordulók közelképe. A kutatás tárgya tanulási sikerekhez (pl. támogatott továbbtanulás) és kudarchoz (bukás, lemorzsolódás, funkcionális analfabetizmus stb.) vezető folyamatok interdiszciplináris (szociológiai, pedagógiai, pszichológiai) vizsgálata, továbbá az iskolán kívüli segítő beavatkozások szerepe az iskolai sikeresség javításában.

Témavezetők: Bass László - Kende Ágnes

3. téma: Lakóhelyi szegregáció csökkentése. A vizsgálat a szegregációban (cigány-és szegénytelepek, szegregátumok) élő gyerekek és családok társadalmi integrációjának lehetőségeire, módszereire irányul, különös tekintettel a Nemzeti Stratégia lokális alkalmazásának különbségeire falusi, városi, illetve külterületi környezetben.

Témavezetők: Farkas Zsombor - Kecskés Éva

Mindhárom témán belül szükséges tartalmi összetevők:

- a központi állam és a lokalitás szerepe az adott probléma megoldásában
- ajánlások a kormányzat számára a gyermekszegénység ellen folytatott tevékenységének elősegítésére

Mindhárom témán belül szükséges eszközök:

- az elmúlt 5/10 év intézkedései, ezek hatásának vizsgálata
- kistérségi adatfelvételek, interjúk
- külföldi tapasztalatok gyűjtése

Tervezett projekt-időtartam:

3 év

A reálisan elképzelhető évenkénti támogatási összeg, millió Ft-ban

	2011	2012	2013
1. téma: Szolgáltatások	20	15	15
2. téma: Iskolai siker feltételei	12	18	15
3. téma: Szegregátumok	8	10	8
Összesen	40	43	38

A fenti támogatási összegek akkor reálisak, ha a Kutatócsoport létének feltételeit biztosító ún. alapellátást (évi 40 millió Ft) az MTA költségvetése biztosítani tudja.

Budapest, 2010. szeptember 20.

Ferge Zsuzsa
programvezető